ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 sierpnia 1929 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NR. 16 Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 8**

Słabe tętno produkcji krajowej a P. W. K. w Poznaniu.

Nie można zaprzeczyć, że nasze gospodarstwo krajowe przeżywa obecnie krytyczny moment. Należy zwrócić uwagę na to, że przemysł krajowy pracuje obecnie z małą intensywnością, mimo, że znajdujemy się w pełni sezonu letniego, który cechowały zazwyczaj znaczne zamówienia. Fabryki zwalniają robotników i zewsząd dochodzą głosy o braku zatrudnienia w przemyśle. Ruch budowlany jest nadzwyczaj słaby, nowych budowli nie rozpoczyna się głównie wskutek tego, że akcja rządowa w kierunku popierania budownictwa w kraju nie znalazła wyrazu w tegorocznym budżecie i Bank Gospodarstwa Krajowego wstrzymał pożyczki na cele budowlane.

W szerokich sferach konsumentów, do których należy głównie rolnictwo, brak jest pieniędzy, chociaż nie brak produktów na sprzedaż. Rolnictwo, które miało dobre żniwa w r. 1928, nie mogło ich odpowiednio spieniężyć. Tymczasem ceny zboża spadły katastrofalnie. Żniwa tegoroczne zapowiadają się naogół bardzo dobrze: należałoby życzyć, aby rolnicy mogli swoją produkcję dobrze spieniężyć, gdyż tylko wtenczas będzie miało rolnictwo pieniądze, aby kupować wyroby przemysłowe. Tylko przez podniesienie zdolności nabywczej sfer rolniczych i włościańskich spodziewać się można ożywienia krajowej produkcji przemysłowej i zapobieżenia bezrobociu.

Z drugiej strony skonstatować należy fakt, że oszczędności w naszych bankach nie maleją, a przeważnie choć powoli, zwiększają się. Podobnie środki Banku Polskiego powiększają się znacznie z miesiąca na miesiąc, co wskazuje, że pieniędzy w kraju nie braknie. Brak jest tylko jeszcze w samem społeczeństwie zaufania do własnych sił, a w szczególności do własnej produkcji. Wolne kapitały, których w społeczeństwie nie brak, ukryły się i zamiast iść do banków, czyhają na sposobność uzyskania wysokich procentów, do których niestety przykre położenie niejednego warsztatu, daje aż za wiele sposobności.

W tych czasach, które należy uważać za przejściowe, trzeba więcej niż kiedykolwiek oszczędzać na imporcie i ograniczać się w sprowadzaniu rzeczy niepożytecznych, niepotrzebnych i nie wyrabianych w kraju. Zwłaszcza skończyć należy z przywozem wyrobów, które się w kraju w dostatecznych rozmiarach produkuje.

Kto nie jest poinformowany co krajowa produkcja daje, ten musi koniecznie zwiedzić Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu. Wielu już ludzi przekonało się tam, iż zupełnie niepotrzebnie popierali dotąd przemysł obcy z nieświadomości tego, że w kraju nabyć można te same wyroby i często daleko taniej. Przedewszystkiem życzyć by sobie należało, aby Wystawę zwiedzały rzesze robotników, szerokie sfery konsumentów i zwiedzenie Wystawy należałoby im jak najwięcej ułatwić. Wskazać należy na G. Śląsk, który żyje jeszcze przeważnie w przekonaniu, że bez produktów niemieckich obyć się nie można.

Dobry przykład dają sfery ziemiańskie, które postanowiły w swych wielkich organizacjach, zamiast urządzania dorocznych wieńców albo dożynek organizować wycieczki robotników rolnych na Powszechną Wystawę Krajową.

Z ogólnego poglądu na frekwencję Wystawy, wynosi się wrażenie, że nasze kupiectwo zamało Wystawę zwiedza. Należałoby sądzić, że właśnie sferom kupieckim zależeć musi na tem, aby się jaknajdokładniej o produkcji polskiej poinformować. Nie widzimy zjazdów kupiectwa do Poznania, ani drobniejszych wycieczek, któreby wskazywały, że kupiectwo należycie się tą wielką imprezą interesuje. Jeżeli zaś rozchodzi się o kupiectwo żydowskie, które prze-

cież poza Wielkopolską i Pomorzem ma liczebną przewagę w handlu, to ma się wrażenie, jakoby ono wyraźnie Powszechną Wystawę Krajową omijało. Społeczeństwo powinno tutaj stawić wyraźne żądanie, ażeby ten odłam gospodarczy społeczeństwa, który się zajmuje pośrednictwem pomiędzy producentem a konsumentem, korzystał z tak rzadko nadarzającej się sposobności i dokładnie się poinformował o tem, co kraj produkuje i czego potrzebuje.

Wystawa, jako swój główny cel, wytknęła sobie powiększenie konsumcji i zwiększenie ruchu w przemyśle, rolnictwie i handlu. Do zebrania środków na zorganizowanie Wystawy, do obesłania jej wszystkiemi okazami wytwórczości krajowej, przyczyniły się głównie krajowe sfery gospodarcze. One przeto słusznie domagać się mogą, żeby cały naród polski uznał ten wysiłek, uznał tę olbrzymią pracę włożoną w organizację Wystawy w tym głównie celu, ażeby podnieść dobrobyt w kraju, podnieść stan zatrudnienia — we wszystkich dziedzinach — w tym celu, aby Powszechna Wystawa Krajowa była punktem zwrotnym w dotychczasowej zmieniającej się fazie konjunktur gospodarczych.

Dobry rezultat Wystawy osięgnie się nie przez samo zobrazowanie produkcji i kultury polskiej, ale przez należyte wyzyskanie tego olbrzymiego pokazu w kierunku poruszenia nowej spotęgowanej twórczości Narodu Polskiego.

Seweryn Samulski.

Federal Reserve Bank podniósł nieoczekiwanie stopę dyskontową.

Faktyczną sensacją gospodarczą w dniu 9 b. m. stały się nadeszłe do Warszawy wiadomości o podniesieniu stopy dyskontowej przez Reserve Federal Bank w N. Jorku z 5 na 6% w stosunku rocznym. Podniesienie stopy dyskontowej na rynku amerykańskim zaskoczyło całkowicie sfery finansowe Europy. Nastąpiło bowiem nieoczekiwanie, i to w okresie letniej kanikuły. Podniesienie stopy dyskontowej w Ameryce jest kolejnym etapem akcji deflacyjnej banków amerykańskich i oznacza dalsze podrożenie pieniądza.

Przypomnieć wypada, że w ostatnich miesiącach instytucje emisyjne Europy bardzo energicznie poczęły przystosowywać się do sytuacji, panującej na światowym rynku finansowym, a regulowanym przez banki amerykańskie, przystępując do podnoszenia stopy procentowej.

Tak więc banki emisyjne Anglji i Holandji podniosły stopę procentową z 4.5% na 5.5%. Włochy z 6 na 7%, a w ślad za niemi Bank Polski w dniu 18 kwietnia z 8 na 9%. Bank Gdański 29 kwietnia z 6 na 7%, Bank Rzeszy Niemieckiej 25 kwietnia z 6½% na 7½%, równocześnie zaś niemal podniosły stopę Węgry i Rumunja. Zarządzenia te miały na celu powstrzymywanie odpływu dewiz i walut i utrzymanie kapitałów w poszczególnych krajach.

Ostatnie posunięcie Federal Reserve Banku niewątpliwie pociągnie za sobą nader doniosłe skutki dla życia finansowego całego świata. W pierwszych rzędach należy oczekiwać reakcji ze strony giełdy londyńskiej i Banku Angielskiego. Nie jest także wykluczone, iż i pozostałe państwa starego kontynentu zmuszone będą do przystosowania się do zmienionej sytuacji na rynkach finansowych.

Uchwały Zjazdu Buchalterów.

Rola buchalterów w życiu gospodarczem kraju naszego częstokroć nie była i nie jest należycie doceniana, bądź to z winy tychże buchalterów, nierzadko uważających się tylko jakby za historyków działalności i przedsiębiorstwa, bądź też z winy niektórych sfer gospodarczych, nie doceniających usiłowań zmierzających do należytego ujęcia zagadnienia stanowiska buchaltera.

Wielokroć obydwie strony, zarówno właściciel przedsiębiorstwa, jak i jego buchalter, nie rozumieją doniosłości znaczenia rachunkowości w przedsiębiorstwie. W dobie dzisiejszej konieczności ustalenia racjonalnych stosunków kredytowych, zarówno wewnątrz państwa, jak i nazewnątrz, muszą sprowadzić konieczność tem większej ścisłości i solidności bilansów naszych przedsiębiorstw.

I dlatego z uznaniem powitać należy nowe idee pośród buchalterów, zmierzające do odpowiedniego ujęcia zagadnienia stanowiska zadań buchaltera, nietylko z punktu widzenia jego własnych interesów, jako pracownika, lecz ze strony ogólnego życia gospodarczego. Poważnym przejawem tych idei są uchwały Wszechpolskiego Zjazdu Buchalterów odbytego w końcu czerwca b. r. w Warszawie i zwołanego przez niedawno zorganizowany (w r. 1927) Polski Związek Buchalterów-Bilansistów.

Zasadnicza jest uchwała w sprawie konieczności ujednostajnienia i modyfikacji prawodawstwa o księgach handlowych, wypowiadająca się przeciwko obowiązkowemu parafowaniu ksiąg handlowych, na jego miejsce miałoby być wprowadzone obowiązkowe zadokumentowanie zapisów buchalteryjnych.

Zjazd wyraził opinję, że tylko wprowadzenie pod rygorem poważnych sankcyj karnych przymusu prowadzenia ksiąg handlowych dla pierwszych pięciu kategoryj przedsiębiorstw handlowych sprowadzić może należytą sanację życia gospodarczego Polski.

Nowem i nader ciekawem zagadnieniem jest idea, dążąca do ochrony prawnej tytułu buchaltera i ograniczenia prawa do podpisywania bilansów, zestawianych w wielu wypadkach przez dyletantów. Uchwała w tej mierze dąży do zasadniczego rozwiązania tej sprawy w ten sposób, aby bilanse wynikowe przedsiębiorstw mogły być zestawiane tylko przez uprzednio i należycie przygotowanych oraz uprawnionych ku temu fachowców tj. zarejestrowanych buchalterów-bilansistów.

Jako minimum kwalifikacji dla uzyskania tytułu „buchaltera-bilansisty zarejestrowanego“ Zjazd uważa ukończenie średniej szkoły handlowej, równorzędnej gimnazjum (wyższemu), pięć lat praktyki buchalteryjnej oraz złożenie egzaminu z nauk buchalteryjnych, przepisów prawno-podatkowych i t. p. działów, określonych w rozporządzeniu szczegółowem.

Bardzo głęboko sięgającą w treść stosunków wewnętrznych naszego życia gospodarczego jest również uchwała w sprawie dotyczącej polityki podatkowej. Zjazd stwierdził, mianowicie, że prowadzenie ksiąg handlowych powinno być otoczone specjalną opieką ze strony czynników miarodajnych, dyskwalifikacja zaś ksiąg może być dokonana tylko z udziałem fachowych czynników.

Wreszcie również doniosła jest uchwała w sprawie normalizacji buchalterji oraz bilansów poszczególnych gałęzi życia gospodarczego Polski.

W kierunku uproszczeń techniki buchalteryjnej i zapoznania się z nowoczesnymi stosunkami przebitkowemi, Zjazd uchwalił zorganizowanie przez Polski Związek Buchalterów-Bilansistów w dn. 1, 2 i 3 listopada b. r. w Warszawie pokazu praktycznego dla buchalterów tych przedsiębiorstw, które miałyby zamiar z początkiem 1930 r. zastosować w buchalterji nowoczesny system przebitkowy.

Powzięto również szereg innych uchwał, m. i. dotyczące organizacji instytucyj ubezpieczeń społecznych.

Przewodniczył obradom p. Stanisław Lipiński, Prezes Komisji Rewizyjnej Banku Polskiego.

Nowa Taryfa Towarowa.

Stosownie do uchwały Rady Ministrów nowa taryfa towarowa P. K. P. będzie wprowadzona w życie z dniem 1 października b. r. W stosunku do projektu uzgodnionego przez Biuro Reformy Taryf z przedsta-

wicielami sfer gospodarczych oraz z Komitetem Taryfowym Państwowej Rady Kolejowej, taryfa zatwierdzona uległa pewnym zmianom w kierunku zniżki, mianowicie podwyżkę taryfy na przewóz węgla w obrocie wewnętrznym zredukowano z 26% do 13% taryfę na wywóz drzewa obrobionego i nieobrobionego przez granicę lądową zniżono o 4% w porównaniu do poprzedniego projektu, ustalono zniżoną taryfę dla przewozu w obrocie wewnętrznym lnu i konopi niemiędlonych, schematy opłat taryfowych na wywóz zagranicę spirytusu oraz na przywóz w obrocie wewnętrznym cementu zniżono nieco na odległościach krótkich, tak, aby podwyżka nie przekraczała 20%, ponadto stosowanie taryfy na wywóz cementu przez granicę lądową ograniczono tylko do punktów granicznych z Czechosłowacją i Rumunją. Zmiany te łącznie z pewnemi dokonanemi uprzednio zredukują zwyżkę dochodu P. K. P., obliczaną pierwotnie na 160 milj. zł przypuszczalnie do kwoty tylko 100 milj. zł.

Ministerstwo Komunikacji przystąpiło już do druku w przyspieszonem tempie nowej taryfy z takiem wyliczeniem, aby ogłoszenie o jej wydaniu mogło być zamieszczone w „Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych" w połowie sierpnia, celem dania możności sferom zainteresowanym zaznajomienia się z nią zawczasu. Trzeba bowiem powiedzieć sobie z góry ,że nowa taryfa będzie bardzo skomplikowana. Idzie to częściowo po linji żądań sfer gospodarczych, które uznawały dziś obowiązującą taryfę za zbyt uproszczoną w stosunku do komplikujących się z każdym rokiem stosunków. To też rozwinięcie nomenklatury, zwiększenie ilości klas, pomnożenie ilości taryf wyjątkowych odpowiada istotnej potrzebie i stanowi dodatnią stronę nowej taryfy.

Ale skomplikowanie, o którem mowa, polega nie tylko na tej rozbudowie zupełnie normalnej części składowych dzisiejszej taryfy. Główną jego przyczynę stanowią dwa inne momenty. Pierwszy — to oparcie nowej taryfy na zupełnie odmiennych założeniach formalnych, znajdujących wyraz zarówno w innym niż dotychczasowy układzie zewnętrznym, jak i w zmienionych do gruntu postanowieniach taryfowych. Drugi — to powstanie zasadniczego działu taryf wyjątkowych, jako wyraz kompromisu z czynnikami o sprzecznych często celach i dążeniach, w wyniku czego konieczne się stało wprowadzenie do tych taryf szeregu zastrzeżeń, ograniczeń lub specjalnych warunków stosowania, aby czyniąc zadość stawianym żądaniom, nie zmniejszyć nadmiernie dochodu kolejowego.

Jeżeli się zważy, że dotychczasowa tak uproszczona i działająca już lat 10 taryfa, nie była dostatecznie opanowana ani przez sfery bezpośrednio zainteresowane w przewozach kolejowych, ani nawet przez znaczny odsetek pracowników stacyjnych, to zachodzić może poważna obawa, że nowa istotnie skomplikowatna taryfa spowoduje — w pierwszym zwłaszcza okresie — dużo nieporozumień i narzekań.

Przewidzieć to zjawisko należy, ale właśnie dla tego, aby ujemne jego skutki możliwie zmniejszyć, powinny koła zainteresowane w przewozach, zapoznać się z nową taryfą jaknajdokładniej.

Ministerstwo Komunikacji ze swej strony zamierza zorganizować w tym samym celu specjalne kursy informacyjne dla kontrolerów taryfowych wszystkich dyrekcyj, którzy z kolei przeprowadzą odpowiednie instruowanie pracowników stacyjnych.

Sprawa braku wagonów.

Pan Minister Przemysłu i Handlu zainteresował się ostatnio sprawą braku wagonów i zamierza poruszyć ją osobiście na Komitecie Ekonomicznym Ministrów. W związku z inicjatywą Pana Ministra — zamierza Związek Fabrykantów dostarczyć Ministerstwu Przemysłu i Handlu możliwie wyczerpujące materjały cyfrowe, charakteryzujące brak wagonów w tutejszym przemyśle.

Wobec tego zwracamy się do P. T. Członków z prośbą o dokładną odpowiedź na dwa następujące pytania:

a) na jaką liczbę wagonów zgłosiła firma zapotrzebowanie w okresie od 1 do 31 lipca,
b) jaką liczbę wagonów dostarczyły organy kolejowe na podstawie zgłoszonych zapotrzebowań.

Nie potrzebujemy chyba dodawać, że poruszona sprawa jest niezmiernie pilna. Od szybkości przeprowadzenia żądanych przez Ministerstwo obliczeń zależeć będzie w dużym stopniu powodzenie akcji zamierzonej przez Pana Ministra Kwiatkowskiego.

Sądzimy, że Członkowie w interesie własnym nie odmówią nam swego szybkiego współdziałania i dostarczą żądanych przez Ministerstwo cyfr statystycznych najdalej do dnia 20 sierpnia b. r.

Wagony towarowe nowego typu.

Ministerstwo Komunikacji zamierza zastosować w kolejowym ruchu towarowym nowe wagony polskiego typu.

Wagony te miałyby posiadać siłę nośną do 50 ton, podczas gdy wśród kursujących dotychczas wagonów największe obliczone są na 30 ton.

Nowe wagony będą zastosowane na linjach o mocniejszych podkładach i będą przeznaczone specjalnie do wywozu węgla eksportowego.

Wprowadzenie tych wozów zmniejszy znacznie koszty przewozu węgla.

W sprawie węgla i koksu na zimę.

Wobec katastrofalnej sytuacji, która się wytworzyła zimy ubiegłej na rynku węglowym, koniecznem jest, aby więksi odbiorcy artykułów opałowych już teraz pomyśleli o zamawianiu towaru. Brak wagonów, przeszkody w ruchu kolejowym i t. p. są to czynniki hamujące w sezonie zimowym normalny dowóz opału do miast. Obecnie kopalnie i koksownie są w stanie natychmiast wykonywać zlecenia i szybko dostarczać węgiel i koks. Nauczony doświadczeniem roku ubiegłego przemysł powinien wykorzystać konjunkturę i w interesie własnym zaopatrzyć się już teraz w opał.

Utworzenie bezpośredniej taryfy związkowej pomiędzy Polską a Francją, Belgją i Luxemburgiem.

Poniżej przytaczamy tekst pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dnia 24 lipca w powyższej sprawie:

Wobec możliwości utworzenia bezpośredniej taryfy związkowej pomiędzy Polską a Francją, Belgją i Luxemburgiem, Ministerstwo prosi o zebranie oraz nadesłanie następujących danych:

a) ogólne dane cyfrowe za lata ubiegłe co do obrotu między Polską a Francją, Belgją i Luxemburgiem;
b) wykaz nazw główniejszych towarów, według nomenklatury kolejowej, będących przedmiotem wymiany;
c) spis stacyj nadawczych i odbiorczych tak w Polsce jak i we Francji, Belgji i Luxemburgu.

Pozatem Ministerstwo Przemysłu i Handlu oczekuje uzasadnionych dezyderatów kolejowo-taryfowych, co do warunków: kosztów przewozu towarów, jak również opinji co do pożądanego kierunku rozwoju obrotu towarowego przyszłej taryfy.

Należy również wymienić wszystkie ewentualne trudności, na jakie napotykają towary eksportowane czy też importowane, w drodze do miejsca ich przeznaczenia, tak ze strony kolei obcych, jak też i własnych.

W związku z tem zwracamy uwagę P. T. Członków, że wobec tego, iż z dniem 1. 10. r. b. wchodzi w życie nowa, znacznie podwyższona, taryfa kolejowa, bezpośrednie taryfy związkowe nabierają specjal-

nego znaczenia, albowiem dzięki nim można uzyskać poważne obniżki kosztów przewozowych.

Okoliczność ta pozwala nam domagać się od Członków naszych w imię dobra interesu całego przemysłu, aby na postawione przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu pytania została udzielona odpowiedź najbardziej ścisła i wyczerpująca.

Wobec ustalenia przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu terminu prekluzyjnego do 1. 9., prosimy odpowiedzi nadsyłać do nas najpóźniej do 23. 8. r. b.

Jednocześnie zwracamy uwagę, że również ci Członkowie, którzy bezpośrednio nie są zainteresowani w wymienionych taryfach, zechcą jednak nadesłać swe odpowiedzi, chociażby w formie, stwierdzającej, że reprezentowane przez nich firmy eksportem do Francji, Belgji, czy Luxemburgu — nie trudnią się.

Co robi i czem jest Komitet Normalizacyjny.

Z uwagi na zainteresowanie się wielu naszych Członków Polskim Komitetem Normalizacyjnym, podajemy za Nr. 180 „Gazety Handlowej" krótką o tej instytucji notatkę:

„Niezmiernie ważną dla całokształtu naszego życia gospodarczego dziedzinę obejmuje działalność funckjonującego przy Min. Przemysłu i Handlu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, stworzonego dla normalizacji wytworów przemysłowych oraz ich dostawy, jako zawodowa instytucja doradcza dla wszystkich Ministerstw.

Do zadań Pol. Kom. Norm. należy rozpatrywanie wniosków władz rządowych i instytucyj społeczno-gospodarczych w sprawach ogólnych warunków technicznych i przepisów odbiorczych, mających obowiązywać przy dostawie przedmiotów zamawianych przez instytucje rządowe, rozpatrywanie wniosków w sprawie ustalania warunków, jakim odpowiadać powinny materjały używane do wyrobu rozmaitych przedmiotów, zamawianych przez instytucje rządowe, a także mających zastosowanie wogóle w przemyśle, tudzież koordynowanie już zapoczątkowanej przez szereg fabryk i organizacyj działalności w kierunku normalizacji wytworów przemysłowych.

Dokładnych wiadomości o wielostronnej działalności P. Kom. Norm. zaczerpnąć można z wydanego świeżo sprawozdania za okres od 1 stycznia 1928 do dnia 31 marca 1929 r.

Tutaj nadmieniamy, że w skład P. Kom. Norm., na czele którego stoi w charakterze prezesa inż. Piotr Drzewiecki, wchodzą delegaci sześciu Ministerstw, Gł. Urzędu Miar, siedmiu związków i stowarzyszeń naukowych, oraz trzech wyższych uczelni technicznych.

Godzi się podkreślić, że P. Kom. Norm. pracuje w ścisłym kontakcie z pokrewnemi instytucjami, m. i. z Instytutem Naukowym Organizacji, który jednocześnie z pracą w własnym zakresie, pomaga wydatnie w charakterze samodzielnej Komisji P. K. N. w rozpowszechnieniu Polskich Norm tudzież stosowaniu ich.

Liczba uchwalonych w okresie sprawozdawczym norm wynosi 95, co wraz z liczbą opracowanych już (202) oraz będących w opracowaniu (143) projektów świadczy wymownie o ogromie pracy, dokonanych w fachowych komisjach, w których ogółem brało udział 450 osób.

Z wydanych dotychczas Polskich Norm wymienimy tutaj, tytułem przykładu, następujące: normalny cement portlandzki, warunki techniczne dostawy cementu i normy brania prób, format cegły, rurociągi (stopniowanie ciśnień, średnice, nominalne warunki techniczne wyrobu i odbioru żeliwnych rur wodociągowych, środki skażające dla spirytusu, pokost lniany (własności sposobu badania), skóra na różne cele (używana w wojsku), gwinty, różne części silnika samochodowego itp.

Komitet Normalizacyjny brał pozatem udział w pracach „Międzynarodowego Związku Normalizacyjnego" (International Standard Association), mającego na celu wytwarzanie jednolitych norm międzynarodoywch z tych dziedzin techniki, które podlegają zasadzie zamienności.

Port Gdyński dąży do zajęcia dominującego stanowiska na Bałtyku.

Wyniki statystyki ruchu przeładunkowego w Gdyni za miesiąc lipiec wskazują na nowy rekord osiągnięty znowu przez nasz młody port morski. Przeładowano bowiem w tym miesiącu różnych towarów tak eksportowanych jak i importowanych przeszło 335.000 tonn. Jest to najwyższa cyfra, jaką osiągnięto w Gdyni od czasów jej powstania, dla porównania zaś przytoczyć można, że jest ona dwukrotnie wyższa od średnio wykazywanej w czasach przedwojennych przez wielki Gdańsk.

Wobec tak szybkich postępów osiągniętych w krótkim czasie przez port gdyński, można przypuszczać, że gdyby rozbudowa linij kolejowych, mających połączyć Gdańsk z południem Polski mogła być prowadzona w tempie szybszem i gdyby zbudowano w Gdyni odpowiednio wielki dworzec towarowy, to już w roku 1930 możnaby osiągnąć przeładunek w ilości conajmniej 5 milj. tonn. Taka zaś cyfra postawiłaby Gdynię od razu na jednem z najpierwszych miejsc wśród innych portów Bałtyku, a zaważyłaby również nader skutecznie na naszym bilansie handlowym. Gazeta Handlowa.

Zwolnienie samochodów osobowych, będących w posiadaniu przedsiębiortsw przemysłowych i handlowych od opodatkowania jako przedmiot zbytku.

Wobec pobierania przez poszczególne związki komunalne od właścicieli samochodów osobowych podatku od posiadania przedmiotów zbytkowych (luksusowych) na podstawie art. 21 punkt 3, ustawy z dnia 11. 8. 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych, Izba Przemysłowo-Handlowa zwróciła się do kompetentnych czynników z memorjałem, wskazując na potrzebę zwolnienia od tego opodatkowania samochodów osobowych, będących własnością poszczególnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych, a niezbędnych dla celów zarobkowych danego przedsiębiorstwa. Na skutek tego memorjału związki komunalne otrzymały zlecenie zwolnienia od podatku luksusowego tych samochodów, co do których odpowiednia organizacja gospodarcza wyda opinję, że konieczne są dla celów zarobkowych danego przedsiębiorstwa.

Ogólny zarys umowy w sprawie budowy stoczni w Gdyni.

Podpisana w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w dniu 17 lipca b. r. umowa ze Stocznią Gdańską, na czele której stoją Prof. inż. Noe i inż. A. Dunin, rozwiązuje aktualną sprawę powstania i budowy pierwszej stoczni w porcie gdyńskim.

Na wydzierżawionym (na 35 lat) terenie przy basenie południowym portu, Stocznia Gdyńska w terminie półrocznym zobowiązuje się przystąpić do budowy większych warsztatów do naprawy i budowy kutrów rybackich, remontów mechanizmów statków, budowy helinga z podciągiem do wyciągania statków. Aczkolwiek Stocznia narazie ma zaspokajać przeważnie potrzeby rybackie, dalsze rozszerzenie jej w celu zaspakajania również potrzeb żeglugi morskiej staje się koniecznem, jako jedynej dotychczas Stoczni w Gdyni. W związku z tem Stocznia nabędzie wkrótce dok pływający 2.000 tonn.

Udział Japonji w tegorocznych Targach Wschodnich.

Z Zarządu Targów Wschodnich otrzymała nasza Rada Delegatów w Warszawie następujące pismo:

„Po wielu zabiegach i trudnościach udało nam się doprowadzić do skutku udział Japonji w Targach Wschodnich.

W wysiłkach naszych powodowaliśmy się pragnieniem zapośredniczenia w bezpośredniem zetknięciu polskiego przemysłu i naszej organizacji handlowej ze sferami fachowemi kraju, którego zapotrzebowanie artykułów wyrabianych w Polsce w bardzo poważnym stopniu wywrzeć może wpływ na aktywizację naszego bilansu handlowego. Moment udziału Japonji w Targach Wschodnich uważamy za niezmiernie ważny dla naszego układania się stosunków japońsko-polskich i w ścisłym związku z niemi pozostającego rozwoju naszego eksportu na Daleki Wschód.

Nie chcielibyśmy jednak poprzestać na tym przedwstępnym akcie propagandowym zgodnie z naszą ideą nakazującą nam nietylko zyskiwać wystawców, lecz co ważniejsze, pracować w kierunku konkretnego nawiązywania i utrwalenia stosunków handlowych pomiędzy Polską a reprezentowanemi na Targach Wschodnich krajami. Wprowadzenie w czyn tej myśli przewodniej w odniesieniu do mającej odwiedzić po raz pierwszy Polskę i jej wytwórczość delegacji sfer handlowych japońskich uważamy za swój szczególny obowiązek ze względu na ogromne znaczenie, jakie fakt ten dla dalszego rozwoju stosunków handlowych polsko-japońskich posiada.

To też reasumując powyższe i wychodząc z założenia, że ewenement ten w równej mierze interesuje Panów, donosimy Im o przyjeździe delegacji japońskiej i pozwalamy sobie zaproponować Panom wspólne ułożenie programu przyjęcia naszych gości z Dalekiego Wschodu. Uważamy również, że w związku ze wspomnianym przyjazdem byłoby bardzo wskazane i celowe wyznaczenie na IX. Targi Wschodnie delegata Panów, w osobie kogoś wszechstronnie zorjentowanego w interesach przemysłu polskiego, celem rozwinięcia wspólnie z nami odpowiedniej propagandy, korzyści polskiej wytwórczości mającej na oku, oraz celem skutecznego oddziaływania w tym duchu na pojedyńcze osobistości z delegacji japońskiej.

Na sprawy te kładziemy tak duży nacisk, gdyż wnosząc ze składu osobowego delegacji japońskiej i z okoliczności, że brała ona już udział w innych targach europejskich, a w roku przyszłym obecna będzie na Targach w Pradze, sądzimy, iż przyjazd jej do Polski pozostaje w związku z przeprowadzonemi przez nich, metodycznemi tak bardzo dla Japończyków charakterystycznemi studjami na temat najkorzystniejszego ustosunkowania się ich do problemu przywozu z krajów europejskich. Sprawa ta w ten sposób oświetlona nabiera olbrzymiego znaczenia dla przemysłu polskiego. Eksport nasz do Japonji wzrastając z roku na rok nieznacznie wprawdzie lecz stale, wykazuje tem samem istnienie naturalnych warunków rozwoju. Nasze sfery miarodajne nie powinny obecnie pomijać żadnej sposobności, by tej naturalnej tendencji dopomóc. Uzyskać to można zdaniem naszem na terenie IX. Targów Wschodnich, z jednej strony rozwinięciem jak najdalej posuniętych wobec Japończyków aktów uprzejmości, na które są tak bardzo czuli, z drugiej zaś wyrabianiem towarom polskim przy tej okazji jaknajlepszej opinji i największego rozgłosu.

W przypuszczeniach naszych odnośnie do obserwacyjnego charakteru wizyty Japończyków utwierdza nas baczna uwaga, jaką sfery oficjalne polskie wypadkowi temu poświęcają, a dla ilustracji znaczenia przywiązanego przez nie do przyjazdu delegacji japońskiej na Targi Wschodnie, przytoczymy dosłownie wyjątek z listu do nas w tej sprawie posła R. P. w Tokio p. Okęckiego.

Jestem zdania, że musimy dać z siebie więcej, niż wymaga tego normalna kurtuazja w tych rodzaju wypadkach, gdyż od wrażeń osobistych tych, którzy powrócą, będzie uzależniać się dalszy układ stosunków gospodarczych polsko-japońskich. W roku przyszłym Japonja ma zamiar przyjąć udział w Targach Praskich. Należy przypuszczać, że Czesi wykażą maximum zabiegów i dobrej woli, by moment taki wykorzystać w sensie dla siebie najbardziej korzystnym. Skala napięcia wrażeniowego, zdobytego u nas podczas Targów musi przeto wychodzić poza skalę normalną, jeżeli w założeniu pozyskania Japonji dla Targów istnieje pewien określony program pracy na przyszłość z Dalekim Wschodem. Federacja Japońskich Izb Handlowo-Przemysłowych na Targi będzie reprezentowana przez Dr. Takayanagi, gen. sekretarza Izby Handlowo-Przemysłowej w Osaka, posiadającego dużą znajomość spraw gospodarczych i wysoce ustosunkowanego w sferach przemysłowo-handlowych w Osaka, Kobe, Nagoya. Targi odwiedzi również baron Togo, członek Izby Panów, dyrektor Japońskiego Tow. Radjotelegraficznego, dyr. Tow. Japońsko-Polskiego w Tokio i wysoce życzliwie usposobiony dla spraw polskich.“

O wszelkich detalach i szczegółach tyczących się przyjazdu delegacji japońskiej, oddzielnie WPanów zawiadamiać będziemy.

Oczekując łaskawie rychłej odpowiedzi, kreślimy się . . . . . “

W sprawie przerzucenia opłat pocztowych za paczki na odbiorców.

W sprawie przerzucenia opłat pocztowych za paczki na odbiorców otrzymał Związek Przemysłowców w Krakowie, jako prowadzący agendy Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski, pismo Ministerstwa Poczt i Telegrafów z dnia 12 lipca 1929 r. Nr. 2821/V następującej treści:

„Na pismo z dnia 19 czerwca b. r. L. 3614/29/K Ministerstwo Poczt i Telegrafów uprzejmie zawiadamia, że memorjał Zrzeszenia Związków Przemysłowych odnośnie zniesienia przymusu opłacania paczek przy nadaniu i dopuszczenia przerzucania opłat pocztowych za paczki na adresatów nie może być uwzględniony z powodów zasadniczych.

Dotychczasowe doświadczenia wykazały, że Zarząd Pocztowy narażony jest na poważne trudności przy ściąganiu dopłat za niedoręczalne zwroty paczek pocztowych i niejednokrotnie ciążące na tych paczkach należytości muszą być uważane jako nieściągalne.

Z podobnemi, jeśli nie większemi trudnościami spotkałby się Zarząd Pocztowy przy pobieraniu od adresatów opłat za paczki nieopłacone przy nadaniu i w wielu wypadkach opłaty te nie mogłyby być ściągnięte ani od adresatów, ani od nadawców, a dla Zarządu Pocztowego na pokrycie kosztów transportu — pozostałyby paczki częstokroć bezwartościowe.

Pozatem zniesienie przymusu opłacania paczek przy nadaniu znacznieby utrudniło kontrolę i pociągnęło za sobą szereg dodatkowych czynności, a tem samem potrzebę pomnożenia personelu, na co obecne stosunki budżetowe nie pozwalają.

Z tych też powodów Ministerstwo Poczt i Telegrafów w swojem piśmie z dnia 31. 3. 28 r. do Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie i z dnia 31. 5. 29 r. do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oświadczyło się przeciw dopuszczeniu do obrotu paczek nieopłacanych przy nadaniu.

Umarzanie dopłat do świadectw przemysłowych.

Okólnikiem Nr. 226 z dnia 11 lipca 1927 r. — L. D. P. O. 4904/III Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, że w wypadku, gdy prawomocnym wyrokiem sądu zostanie uchylone orzeczenie karne władzy skarbowej, wydane na podstawie art. 98 ustawy o państwowym podatku przemysłowym powinny władze skarbowe umarzać jedynie nałożone kary, nie zaś należność wzgl. dopłatę do świadectwa przemysłowego.

Ponieważ wyjaśnienie to stoi w sprzeczności z wyrokami Najwyższego Trybunału Administracyjnego i Sądu Najwyższego, Ministerstwo Skarbu okól-

nikiem L. D. V. 3230/4/9 uchyliło powołany okólnik Nr. 226 i zarządziło, aby w wypadkach wyżej wymienionych umarzano nietylko nałożone kary, ale również należność za świadectwo przemysłowe. Zwrócić jednak należy uwagę na to, że umorzenie należności na świadectwo przemysłowe na skutek wyroku sądowego niema wpływu na obowiązek nabycia świadectwa przemysłowego wzgl. kategorję w okresie podatkowym nie objętym wyrokiem sądu.

Wyznaczanie rzeczoznawców przez Izby Handlowe i Przemysłowe przy wymiarze podatku dochodowego.

Mając na uwadze zakres działania Izb Przemysłowo-Handlowych oraz znaczenie informacyj wymiaru podatku dochodowego, których udzielić mogą Izby Prezmysłowo-Handlowe, Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V. 3989/2 zarządziło, aby dla celów wymiaru podatku dochodowego na 1929 r. władze wymiarowe wykorzystały jaknajszerzej dane, które dostarczą rzeczoznawcy, wyznaczeni dla poszczególnych okręgów wymiarowych przez Izby Przemysłowo-Handlowe.

W związku z powyższem Izby Skarbowe odniosły się do właściwych Izb Przemysłowo-Handlowych o wyznaczenie delegatów dla poszczególnych okręgów wymiarowych.

Podatek obrotowy od restauracyj II. rzędu ze sprzedaży wódek monopolowych w naczyniach zamkniętych.

Restauracje II. rzędu — t. zn. zakłady restauracyjne z obsługą 1—20 osób, dalej cukiernie, karczmy i domy zajezdne posiadające uprawnienia na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych z wyszynkiem, obowiązane są do sprzedaży wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego w naczyniach zamkniętych zarówno dla celów konsumpcyjnych na miejscu, jak również do spożycia poza obrębem lokalu, po cenie monopolowej, tj. oznaczonej na etykiecie, czerpiąc swój zarobek tylko „z prowizji" ściśle oznaczonej przez Ministerstwo Skarbu.

Przy tego rodzaju znaczniejszych często obrotach suma podatku przemysłowego od obrotu obliczona w wysokości 2% od ogólnej wartości towarów, może przewyższać zdolność płatniczą odnośnych przedsiębiorstw restauracyjnych.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. V. 3624/4/29 zarządziło, aby przy wymiarze podatku przemysłowego od obrotu począwszy od roku podatkowego 1928 r. dla wspomnianych wyżej przedsiębiorstw restauracyjnych była odrębnie ustalana sprzedaż wyrobów Monopolu Spirytusowego w naczyniach zamkniętych (sprzedaż butelkowa), przyczem jako obrót podlegający opodatkowaniu należy przyjąć sumę prowizji w myśl art. 5 p. 5 ustawy o państwowym podatku przemysłowym, stosując do tego obrotu stawkę podatkową w myśl art. 7 punkt d) ustawy.

Od pozostałej sprzedaży trunków w naczyniach otwartych należy obliczyć podatek w wysokości 2% od całkowitej kwoty obrotu towarowego.

Obrót ze sprzedaży wyrobów Monopolu Spirytusowego w naczyniach zamkniętych ustalać będą komisje szacunkowe przy pomocy rzeczoznawców, w szczególności przy współudziale miejscowych władz skarbowych.

Częściowe opodatkowanie obrotu od prowizji nie pociąga za sobą obowiązku wykupienia oddzielnego świadectwa przemysłowego na sprzedaż wyrobów monopolowych.

Mając na uwadze, że wymiary podatku przemysłowego od obrotu za rok 1928 zostały już z reguły ukończone, Min. Skarbu poleciło stosowanie wskazówek niniejszego okólnika przy rozpatrywaniu odwołań przedsiębiorstw restauracyjnych II. rzędu, przyczem podania o sprostowaniu wymiarów, wniesione w terminie do dnia 15 sierpnia 1929 r. należy traktować na równi z odwołaniami.

Równocześnie zarządzono, aby przy obliczaniu zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu za 1929 r. za podstawę obliczenia tych zaliczek dla przedsiębiorstw restauracyjnych II. rzędu brano sprostowane w myśl niniejszego zarządzenia wymiary podatku za 1928 r.

Orzecznictwo sądowe.
Obowiązek władzy podatkowej badania przez znawców wątpliwych odpisów amortyzacyjnych.

Skarga podnosi zarzut pominięcia ofiarowanego przez płatnika dowodu z rzeczoznawców na stosowność potrącenia tytułem zużycia. Nietylko z decyzji, ale i z aktów administracyjnych wogóle nie wynika jasno, a także odpowiedź na skargę tego nie wyjaśnia, na jakiem stanowisku prawnem stoi władza, co do wysokości potrąceń na zużycie. Tylko z tej okoliczności, że w uzasadnieniu decyzji władza pozwana powołała się na wyniki rewizji ksiąg handlowych, możnaby wnosić, że podzieliła ona zapatrywanie rewidenta, wyrażone w protokóle rewizji, iż pewne stałe procentowe normy stanowią „maksymum" dopuszczalne potrącenia.

Zapatrywanie takie nie byłoby jednak uzasadnione.

Ustawa o państwowym podatku dochodowym mówiąc w art. 6 o potrąceniu z sumy przychodów kosztów amortyzacji, posługuje się określeniem „corocznie prawidłowe odpisanie na zużycie", poza tem zaś nie wyszczególnia, jakie odpisanie na zużycie i pod jakiemi warunkami należy uważać za prawidłowe. Wynika z tego, że ustawodawca ustalenie prawidłowości uskutecznionych odpisań, tudzież ocenę ich potrącalności z sumy przychodów pozostawia władzy wymiarowej z zastrzeżeniem płatnikowi tych wszystkich praw, jakie mu służą w postępowaniu wymiarowem.

Rozporządzenie wykonawcze zaś zajmuje się odpisaniem na zużycie § 16 wyjaśniając, że wysokość potrącenia należy od natury przedmiotu, przyczem decydujące jest wyłącznie faktyczne zużycie w czasie miarodajnym dla wymiaru podatku, jako miara wysokości dopuszczalnych potrąceń. Przepis ten upoważnia dalej władzę wymiarową do przyjmowania przeciętnych i procentowo obliczonych sum bez przeprowadzenia dalszych dochodzeń, a to w normach podanych w rozporządzeniu dla poszczególnych kategoryj przedmiotów, których potrącenia „nie powinny jednak z reguły przekraczać". Już z tych przepisów wynika jasno, że powyższe normy, oparte na doświadczeniu co do zwyczajnego, przeciętnego okresu amortyzacji różnych kategoryj przedmiotów, mają na celu tylko pewne uproszczenie postępowania wymiarowego, ale bynajmniej nie stwarzają granicy, poza którą nie mogłoby być uwzględnione w konkretnym przypadku faktycznie wyższe zużycie przedmiotu w okresie decydującym dla wymiaru. Zresztą rozporządzenie w dalszym ustępie wypowiada to wyraźnie, stanowiąc, iż „przyjęcie innych potrąceń na zużycie nie jest wykluczone", a równocześnie nakłada na podatnika, który żąda wyższego potrącenia, obowiązek uzasadnienia tych okoliczności, które wpłynęły na znaczniejsze zmniejszenie się wartości. Wreszcie rozporządzenie postanawia zgodnie z art. 6 ustęp 3 ustawy, że w każdym razie jeżeli odpisanie nasuwa wątpliwości, należy je ustalić przez znawców.

Otóż w konkretnym przypadku skarżący, domagając się wyższego potrącenia na amortyzację, uzasadnił je w postępowaniu wymiarowem i w odwołaniu właściwością przedsiębiorstwa i z wyraźnem powołaniem się na przepis § 16 rozporządzenia wykonawczego domagał się przeprowadzenia dowodu z rzeczoznawcy. Odmówienie temu wnioskowi z tego powodu, że żądane potrącenie przekracza przewidziane procentowe normy, nie byłoby zgodne z omówionemi przepisami ustawy i rozporządzenia wykonawczego.

Z tych względów Najwyższy Trybunał Administracyjny uchylił zaskarżone orzeczenie z powodu

wadliwego postępowania (wyrok N. T. A. z dnia 3. 4. 1929 r. L. Rej. 3297/27).

Wycieczka do Hiszpanji.

Związek Przemysłowców w Krakowie urządza z końcem września bieżącego roku wycieczkę do Hiszpanji. Wycieczka potrwa około czterech do pięciu tygodni i obejmie programem swym zwiedzenie zarówno obu wystaw, a mianowicie w Barcelonie i Sewilli, jako też najważniejszych ośrodków sztuki, kultury i przemysłu.

Udział w wycieczce mogą brać zarówno członkowie Związku Przemysłowców i ich rodziny, jako też i inne osoby.

Szczegółowych informacyj udziela Związek Przemysłowców w Krakowie, ul. Szpitalna L. 15, II p.

Standaryzacja dykt.

Kongres polskich, fińskich i łotewskich fabrykantów dykt, który odbył się w końcu czerwca r. b. w Rydze, postanowił jednogłośnie opracować ściśle warunki sortowania dykt olszowych i brzozowych i standart ten uznać za podstawę dla fabrykacji i sprzedaży dykt. Dla wykonania postanowień zjazdu oraz w celu skoordynowania w dalszym ciągu wspólnych spraw przemysłu dyktowego, postanowiono założyć w Warszawie specjalne biuro pod nazwą „Biuro Kongresowe Fabrykantów Dykt Finlandji, Łotwy i Polski". Przewiduje się, że w przyszłości biuro kongresowe przekształci się w związek fabrykantów dykt wszystkich krajów wschodnich Europy. Najbliższy zjazd odbędzie się w początku lutego 1930 r. w Helsingforsie.

Przepisy o granicach wytrzymałości materjałów budowlanych.

W Nr. 54 Dziennika Ustaw z dnia 29 lipca b. r. ukazało się rozporządzenie Ministra Robót Publicznych, zawierające przepisy o granicach wytrzymałości materjałów i konstrukcyj budowlanych.

Wprowadzenie zakazu przywozu mąki pszennej i żytniej.

W Nr. 55 Dziennika Ustaw R. P. poz. 438 z dnia 31 lipca b. r. ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów, mocą którego przywóz mąki żytniej i mąki pszennej do obszaru celnego Rzeczypospolitej Polskiej jest zabroniony aż do odwołania.

Zmiana organizacji urzędów skarbowych na obszarze Województwa Pomorskiego.

W Nr. 57 Dziennika Ustaw R. P. Nr. 57 poz. 451 z dnia 6 sierpnia b. r. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu, zmieniające organizację urzędów skarbowych w Pucku i Wejherowie.

Przetarg.

Filja Wojskowego Zakładu Zaopatrzenia Intendenckiego i Taborowego w Warszawie, zawiadamia, że przetarg nieograniczony na dostawę sprzętów kwaterunkowych i biurowych dla Szkoły Podchorążych odbędzie się dnia 19 sierpnia b. r. o godz. 10. Szczegółowe warunki zamieszczone są w Monitorze Polskim Nr. 179 z dnia 6. 8. 1929 roku i w Polsce Zbrojnej Nr. 213 z dnia 6. 8. 29 r.

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1929 r. L. 6489/II.

Praktyczne wskazówki dla eksporterów polskich do Włoch.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu podaje do wiadomości, iż w ostatnich czasach zaszło kilka wypadków, że włoskie komory celne przy odprawie robiły trudności, klasyfikując dany towar podług wyższej stawki.

Dla uniknięcia w przyszłości podobnych konfliktów należy przy imporcie nowego artykułu stosować następującą procedurę:

Importer winien w razie możliwych wątpliwości złożyć w „Ufficio Informazioni della Direzione Generale delle Gabelle, Ministero delle Finanze" w Rzymie zapytanie co do kwalifikacji celnej towaru, załączając jego wzory: dwa dla Ufficio Informazioni, plus po jednym dla każdej komory, przez którą towar ma przechodzić. O ileby chodziło o artykuły nieuszlachetnione, które po uszlachetnieniu podpadają pod wyższe kategorje cła, należy do podania dodać dokładny opis fabrykacji, stwierdzający, że takiego procesu nie przechodzą.

Orzeczenia Ufficio Informazioni jest dla wszystkich urzędów celnych obowiązującem i wyklucza tem samem ich często arbitralne kwalifikacje.

Firma angielska poszukuje w Polsce przedstawiciela na piły i świdry wszelkiego rodzaju.

Pewna firma angielska pragnie eksportować do Polski maszyny rolnicze, motory, wieże, młyny ręczne i mechaniczne, piły, drobne artykuły metalowe. Prospekty tej firmy są do przejrzenia w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Firmy niemieckie pragną importować z Polski następujące artykuły: kwaśne wiśnie, marmeladę, masło, kazeinę, oleje lniane, rzepakowe, jadalne, produkty rolne, mąkę na paszę, otręby żytnie i pszenne, owoce, jarzyny, łyżki aluminjowe, naczynia emaljowane, naczynia żeliwne do gotowania, wanny oraz szypułki od piór gęsich, używanych do wyrobu papierowych cygarniczek.

W czasie od dnia 31 sierpnia do 9 września b. r. odbędzie się IV Targ p. n. „Lublana w Jesieni", urządzany przez Międzynarodowe Targi w Lublanie. Prócz głównych działów handlu, przemysłu, rzemiosł. będą specjalne wystawy: młynarstwa, automobilów, radja, narzędzi rolniczych, górnictwa, higjeny, sztuki oraz kooperacyj.

Dnia 19 sierpnia b. r. odbędzie się w Sofji przetarg na dostawę wagonów, ogłoszony przez Dyrekcję Kolei Państwowych w Bułgarji. Wszelkich bliższych informacyj udziela Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu komunikuje, że T-wo okrętowe „American Scantic Line" Warszawa, Aleje Jerozolimskie 33, uruchomiło linję okrętową pomiędzy Gdynią a portami Stanów Zjednoczonych Am. Płn. Rozkłady jazdy oraz formularze znajdują się w Izbie.

Eksport chmielu zwolniony od podatku obrotowego.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Min. Handlu i Min. Rolnictwa wydało zarządzenie, na mocy którego wszelkie tranzakcje, zawierane przy wywozie chmielu zagranicę, wolne są od pobieranego dotychczas podatku obrotowego w wysokości 2%. Zawieszenie pobierania tego podatku obowiązuje aż do odwołania, jednakże uchodzi za rzecz pewną, że władze skarbowe przez dłuższy czas nie przywrócą tego podatku.

Sprawozdanie Związku Banków w Polsce za 1928 r.

Ukazało się sprawozdanie za rok ubiegły, zawierające następujące dane. Spis członków Związku Banków w Polsce. Spis władz, właściwe sprawozdanie z działalności w r. ub. oraz bilans łączny 29 banków, należących do Związku.

Sprawozdanie omawia kolejno stan poszczególnych gałęzi życia gospodarczego Polski, a więc rolnictwo, przemysł, bezrobocie, budżet, handel zagraniczny, sytuację walutową — i na tem tle przedstawia sytuację i pracę instytucyj kredytowych polskich w rozdziałach p. t. sytuacja bankowa, operacje kredytowe, płynność banków, koncentracja kapitałów, koszty handlowe, sieć bankowa. W II części sprawozdania pokrótce omówione jest stanowisko Związku wobec kwestyj podatkowych, kredytowych, sprawy personalne i inne.

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1929.

Barwniki nietrujące
Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna
Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel. 2160-2825.
W. Rakowski w Poznaniu, ulica Pocztowa 1.

Chemikalja
Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S A. Poznań.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dezinfekcyjne środki
Wszelkie dla aptek, drogerji i fabryk dostarcza firma R. Barcikowski S. A. Poznań.

Dębina stolarska, dębowe dykty
B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.
Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Fabryka Czekolady, Konfektów, Cukierków i Drażetek
Venetia Sp. Akc. Poznań, ul. Dąbrowskiego 97 — Telefon 69-65.

Fabryka Farb
Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek
Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Gazety
Kurjer Poznański, św. Marcin 70.
Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)
Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamajski, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje
W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska
Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11.
F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Kostrzyńska Fabryka Pierników i Makaronów
Sp. z ogr. odp, dawn. A. Markiewicz

Lakiery i pokosty
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki
F. K. Ziółkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.
Centrala Pługów Parowych Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 28—30.

Mydła
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K", Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Mydło szare (miękkie)
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K", Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje
Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakowania i kartonaże
F. K. Ziółkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Rowery, części rowerowe
„Inventia" Spółka Akcyjna, Poznań

Samochody
Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Sztuczny nawóz
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „B L A S K", Sp. Akc Poznań, Al. Marcinkowskiego 5

Transport towarów
C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu ul. Towarowa 20.

Tokarki typu ciężkiego
model T 300 o wzniesieniu kłów 300/750 mm. i rozstawieniu 1500 i 2500 mm, dostarcza:
„Wiepofana" Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 81.

Wagony i Parowozy
H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki
„Akwawit", Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie
Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14



Redakcja i Administracja: Rzeczypospolita 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.